

Záměr
na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.
o ochraně přírody a krajiny v platném znění
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb.

přírodní rezervace

Koníček

1. Název zvláště chráněného území:

Koníček

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území:

přírodní rezervace (dále jen "PR") ve smyslu § 14 odst. 2 a § 33 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen „ZOPK“)

3. Předměty ochrany a jejich popis:

3.1 Souhrnná charakteristika předmětů ochrany:

Komplex zachovalých suťových lesů a bučin, břidlicové výchozy s fosilní faunou a slepencové skalní útvary v hřebenové linii.

3.2 Popis předmětů ochrany:

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
L4 suťový les	10	Kamenité okolí vrcholu a prudký svah sbíhající z hřebítku JV směrem s hrubou balvanitou sutí a bohatým stromovým, bylinným i mechovým patrem. Stromové patro je tvořeno převážně bukem a typickými druhy svazu <i>Tilio-Acerion</i> : javorem klenem i mléčem, lípou srdčitou a velkolistou a vtroušenou jedlí. Sporé keřové patro tvoří hlavně bezy černý a hroznatý (<i>Sambucus nigra</i> , <i>S. racemosa</i>) nebo meruzalka (<i>Ribes uva-crispa</i>). Bylinné patro obsahuje řadu diagnostických druhů – hojně kakost smrdutý (<i>Geranium robertianum</i>), mařinku vonnou (<i>Galium odoratum</i>), bažanku vytrvalou (<i>Mercurialis perennis</i>), pitulník žlutý (<i>Galeobdolon luteum</i>) nebo kapradiny, vzácněji kyčelnici cibulkonosnou (<i>Dentaria bulbifera</i>) nebo vraní oko čtyřlisté (<i>Paris quadrifolia</i>).
Květnatá bučina L5.1, acidofilní bučina L5.4	80	Pozvolnější svahy východně od vrcholu a v nižších partiích pod suťovým lesem s výraznou dominancí buku a příměsí smrku a klenu, místy i dubu zimního. Podrost odpovídá v drtivé většině plochy acidofilním bučinám s travinami metličkou křivolakou (<i>Avenella flexuosa</i>), třtinou křovištní, (<i>Calamagrostis arundinacea</i>) a borůvkou (<i>Vaccinium myrtillus</i>). Jen lokálně se objevují místa s bohatým podrostem květnatých bučin s náročnějšími druhy, např. ostřicí lesní (<i>Carex sylvatica</i>), žindavou evropskou (<i>Sanicula europaea</i>), kokoříkem přeslenitým (<i>Polygonatum verticillatum</i>), kopytníkem evropským (<i>Asarum europaeum</i>), vzácněji lilí zlatohlavou (<i>Lilium martagon</i>). Na vlhčinách na úpatí svahu se v bučinách nachází malá lesní prameniště s ostřicemi a řeřišnicí hořkou (<i>Cardamine amara</i>).

B. útvary neživé přírody

útvary	geologická charakteristika	popis útvaru
paleontologická lokalita Koníček	výchoz břidlic a prachovců svrchní části jineckého souvrství s hojnou trilobitovou fosilní faunou	sběratelské jámy ve vyšší části jineckého souvrství, biozóna <i>Ellipsocephalus hoffi</i> - <i>Paradoxides</i> (<i>Rejkocephalus</i>)- <i>Lingulella</i> (ve smyslu Fatka a Szabad 2014)
skalní útvary v okolí a v hřebenové linii SV od kóty Koníček	skalní útvary ze slepenců a pískovců ohrazenického souvrství	skály typu tor ve vrcholové partii Koníčku, blokové rozpady skal s drobnými nekrasovými podzemními dutinami, okrajové skály strukturně-denudačního hřebene, mrazové sruby se suťovými akumulacemi na úpatí

4. Cíl ochrany:

Cílem ochrany je zachování stávajících skalních útvarů bez zásahu člověka do těchto morfologických prvků a zachování na nich vyvinutých společenstev. V případě suťového lesa a bučin potom zachování stávajícího přírodního stavu tam, kde má les přirozenou dřevinnou skladbu a strukturu, a postupná přeměna druhové skladby ve prospěch přirozené druhové skladby v plochách s vyšším zastoupením smrku. V případě paleontologické lokality zachování jejího současného stavu pro další případný výzkum.

5. Základní ochranné podmínky:

Základní ochranné podmínky přírodních rezervací jsou stanoveny v § 34 ZOPK.

6. Návrh bližších ochranných podmínek:

V souladu s ustanovením § 33 odst. 1 ZOPK se navrhuje, aby na území nově navržené PR bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- povolovat a provádět změny druhů pozemků a způsobů jejich využití,
- provádět stavební činnost nebo terénní úpravy (vč. provozního zpevňování lesních svážnic, technologických linek a lesních stezek a pěšin),
- těžít nerosty, horniny a provádět geologické práce spojené se zásahem do území,
- umísťovat myslivecká zařízení sloužící k příkrmování zvěře, deponovat krmení pro zvěř a provádět její příkrmování,
- používat chemické prostředky a hnojiva.
- zřizovat skládky jakýchkoli materiálů, a to i dočasné, včetně uložení dřevní hmoty.

7. Vymezení ochranného pásma:

Pro zvláště chráněné území se nenavrhují vyhlášovat specifické ochranné pásmo (dále jen „OP“). K zabezpečení zvláště chráněného území před rušivými vlivy vznikne v souladu s § 37, odst. 1 ZOPK ochranné pásmo ze zákona, tedy spojitě po obvodu přírodní rezervace do vzdálenosti 50 m od hranic.

8. Územně správní zařazení území:

PR:

kraj: Středočeský
okres: Příbram
obec s rozšířenou působností: Příbram
obec s pověřeným obecním úřadem: Příbram
obec: Ohrazenice, Jince
katastrální území: Ohrazenice v Brdech, Jince v Brdech

OP PR:

kraj: Středočeský
okres: Příbram
obec s rozšířenou působností: Příbram
obec s pověřeným obecním úřadem: Příbram
obec: Ohrazenice, Jince
katastrální území: Ohrazenice v Brdech, Jince v Brdech

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených záměrem PR a OP:

PR:

Katastrální území: [930270] Jince v Brdech

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
221/2		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	1894	1894
225/2		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	1565	1565
226/2		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	83792	83792
227/1		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	194102	115633
230/1		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	181460	20722
231		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	178844	79032
856/2		ostatní plocha	jiná plocha	406	406
Celkem					303044

Katastrální území: [930288] Ohrazenice v Brdech

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
225/1		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	205162	3212
230/2		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	18104	18104
856/1		ostatní plocha	jiná plocha	2153	2153
Celkem					23469

OP PR:

Katastrální území: [930270] Jince v Brdech

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)
229/1 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	195585
230/1 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	181460
231 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	178844
232 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	185540
227/1 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	194102

Katastrální území: [930288] Ohrazenice v Brdech

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)
221/1 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	133028
227/2 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	5211
226/1 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	96014
225/1 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	205162
224 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	230463
227/3 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	6693
229/2 (část)		lesní pozemek	les jiný než hospodářský	46378

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území:

PR: 32,65 ha

OP PR: 17,74 ha

Výměry částí parcel zasahujících do PR byly orientačně stanoveny v prostředí GIS pomocí ořezu katastrální mapy na podkladě mapy a to na podkladu katastrální mapy. Rozloha OP byla vypočtena v GIS funkcí buffer.

11. Odůvodnění záměru:

11.1. Historie ochrany území:

Oblast Koníčku byla historicky součástí oborového systému pro poměrně intenzivní chov zvěře. Zatímco byla druhová skladba okolních lesů silně pozměněna těžbou dřeva a jeho pálením na dřevěné uhlí v milířích, část porostů právě na Koníčku se dochovala díky částečné ochraně v době vzniku tehdejší dělostřelecké střelnice ve 20. letech 20. století.

Zároveň se vznikem střelnice byly Jinecké hřebeny využívány ke stavbě pozorovaten. Zbytky jedné z nich se nachází nedaleko vrcholu Koníčku.

Po zrušení Vojenského újezdu Brdy v roce 2015 a vzniku CHKO v roce 2016 byla jádrová oblast Koníčku zařazena do I. zóny a okolí vrcholu a porosty v jižní části do II. zóny. Malá část poblíž vrcholu leží ve III. zóně. Území Koníčku nebylo nikdy zpřístupněno veřejnosti a zůstává součástí Posádkového cvičiště Jince.

Přibližně třetina plochy navrhované PR Koníček je v LHP popsána jako bezzásahová zóna Koníček a dle údajů na <http://pralesy.cz/databanka-prirozenych-lesu> je deklarován samovolný vývoj již od r. 1978.

11.2. Hlavní důvody zpracování záměru na vyhlášení PR:

Masiv Koníčku představuje jednak unikátní paleontologickou lokalitu se stopami činností prvohorní fauny žijící pod povrchem dna, z nichž jedna je dosud známá pouze z Koníčku. Zároveň se na svahu pod vrcholem nachází poměrně rozlehlé lesní porosty bučin a suťových lesů s neobvykle dobře zachovanou strukturou a skladbou dřevinného patra. Podstatná část území je v bezzásahovém režimu již od r. 1978. Zdejší biotop je zachovalou a ojedinělou ukázkou přírodě blízkých lesních porostů Brd.

Na základě výše uvedeného je zřejmé, že unikátně vyvinutá lesní společenstva ve spojení s paleontologickou lokalitou národního významu naplňují důvody pro vyhlášení přírodní rezervací.

11.3. K názvu zvláště chráněného území:

Název Koníček je odvozen od názvu skalního útvaru (toru) ve tvaru hlavy koně na stejnojmenném vrcholu s kótou 666,6 m n. m. Ještě v roce 1648 se vrchol jmenoval Kůň a až v 18. století byl název pozměněn na současný (1763–1767 Konischek Berg – I. vojenské mapování, 1839 Konicek – Stabilní katastr, 1842–1847 Koniczek B. – II. vojenské mapování, 1877–1879 Koníček – III. vojenské mapování).

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území:

Jak je již výše uvedeno, jedná se nesporně o přírodní útvar s národním významem ve spojení se zachovalým lesním ekosystémem. Území nejlépe odpovídá kategorii dle § 33 odst. 1 ZOPK. přírodní rezervace – „menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast“

11.5. K předmětům ochrany:

Předměty ochrany jsou navrhovány tak, aby zahrnovaly hlavní přírodní hodnoty a biotopy suťového svahu a skalního hřebene a navazujících lesních porostů masivu Koníček. Jedná se především o komplex zachovalých suťových lesů a bučin, břidlicové výchozy s fosilní faunou a slepencové skalní útvary v hřebenové linii.

11.6. K cílům ochrany:

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanoveními § 36 odst. 2 ZOPK, tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek:

Bližší ochranné podmínky PR jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 ZOPK a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny základními ochrannými podmínkami PR nebo základními a bližšími ochrannými podmínkami CHKO Brdy a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí. Některé potenciální rušivé vlivy, jakými jsou například, provozování horolezectví, nebo nadměrný pohyb turistů, nejsou v rámci navržených bližších ochranných podmínek regulovány, a to z toho důvodu, že jsou zahrnuty v již zmíněných bližších ochranných podmínkách CHKO Brdy.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám:

ad a) provádět změny druhů pozemků a způsobů jejich využití,

Předmět ochrany PR je vázán na stávající druh pozemků; jedná se o lesní pozemky se způsobem využití jiný než hospodářský les. Proto změna druhu a způsobu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany PR, kterým je zejména uvedený les a v něm vymezené plochy bezlesí (skalní srub na vrcholu, paleontologické naleziště), a je navrhováno vázat změnu druhu pozemků na souhlas orgánu ochrany přírody.

ad b) provádět stavební činnost nebo terénní úpravy (vč. provozního zpevňování lesních svážnic, technologických linek a lesních stezek a pěšin),

Území PR je v současné době, s výjimkou starého trampského kempu a dřevěného kříže (které nejsou v pravém slova smyslu stavbou) bez staveb, jejich přítomnost by mohla znamenat ohrožení předmětů ochrany, stejně jako výrazné terénní úpravy či tvorba cestní sítě, kterou je zapotřebí sladit s potřebami předmětů ochrany. Ve výčtu činností vázaných na souhlas jsou i případy provozního zpevňování lesních svážnic, technologických linek a lesních stezek a pěšin, které by mohly být problematické s ohledem na použití nepůvodních materiálů.

ad c) těžit nerosty, horniny a provádět geologické práce spojené se zásahem do území,

Stejně jako v případě terénních úprav, tak přítomnost těžeb či provádění geologických prací by mohla narušit celistvost biotopů, mikrolokality přítomných druhů a geomorfologické jevy, které jsou předměty ochrany.

ad d) umisťovat myslivecká zařízení sloužící k příkrmování zvěře, deponovat krmení pro zvěř a provádět její příkrmování,

Předmětem ochrany jsou i oligotrofní biotopy, a proto je navržena regulace příkrmování zvěře, které, byť bodově, by mohlo zvyšovat obsah živin, ať už se jedná o živiny obsažené ve vlastních krmivech nebo o koncentrovanou defekaci zvířat v místě krmelišť a příkrmovacích zařízení. S příkrmováním, resp. zvýšenou koncentrací zvěře je spojené i riziko zavlečení nepůvodních druhů rostlin v krmivech, nadměrné narušování půdního krytu sešlapem a v neposlední řadě riziko navyšování škod zvěří na lesních porostech, zejména pokud se jedná o okus přirozeného zmlazení. Ve výčtu mysliveckých zařízení naopak nejsou zahrnuta ta, která slouží k lovu (posedy, kazatelny) jelikož regulace zvěře v lokalitě je jednoznačně v zájmu ochrany přírody.

ad e) používat chemické prostředky a hnojiva,

Přítomná společenstva jsou vázána na substráty s nižšími obsahy živin, zejména dusíku a fosforu. Hnojení zvyšuje obsah živin v půdě a tím vytváří podmínky pro rozvoj konkurenčně schopnějších druhů rostlin, které by mohly vést ke změně společenstev. Negativní efekt na přítomné populace by mohly mít rovněž změny chemické rovnováhy způsobené používáním chemických prostředků.

ad f) zřizovat skládky jakýchkoli materiálů, a to i dočasné, včetně uložení dřevní hmoty:

Skládkování materiálů i dřevní hmoty není vhodné zejména z důvodu poškozování půdního krytu a stojících stromů. Dále pak může tímto dojít k nežádoucímu obohacení půdy humusem, zavlečení nepůvodních a invazních druhů rostlin. Vzhledem k bezzásahovému režimu na podstatné části území nevzniká potřeba skládkovat dřevní hmotu na území navrhované PR Koníček.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Navrhovaná hranice PR kopíruje vždy hranice lesních porostních skupin a při SZ okraji hranici katastrů. Hranice porostních skupin jsou patrné i v terénu a zároveň jsou účelné i s ohledem na koordinaci zájmů ochrany přírody a lesní hospodářství. Porosty zahrnuté do PR jsou oproti okolním porostům, tvořeným převážně stejnověkými smrkovými kulturami, nápadně odlišné svou bohatší druhovou, věkovou i prostorovou strukturou. Výjimku tvoří několik malých porostních skupin při okrajích s méně vhodnou věkovou strukturou a příměsí nepůvodních dřevin, zahrnutých do PR kvůli arondaci a ochraně skalních útvarů na vrcholu. SZ hranice vedoucí po hranici katastrů je zároveň dobře patrná v terénu – jedná se o hranu skalnatého hřbetu. Celá S polovina PR je zahrnuta do I. zóny CHKO.

11.10. K vymezení ochranného pásma:

Vyhlášení ochranného pásma není navrhováno, za dostačující je považováno OP dle § 37 ZOPK ve vzdálenosti 50 metrů od hranice PR. To zasahuje do okolních lesních porostů s hospodářskými lesy ve II, III. a malou částí i I. zóně CHKO. Poskytuje tak dostatečnou ochranu pro vlastní zvláště chráněné území.

Přílohy:

1. Orientační mapa PR Koníček (Mapa M1)
2. Katastrální mapa se zákresem PR Koníček a jejího ochranného pásma (Mapa M2)